

Täysistunto

Torstai 4.2.2021 klo 16.01—19.04

15. Lakialoite laeiksi työsopimuslain, työaikalain, vuosilomalain ja opintovapaalain muuttamisesta

Lakialoite LA 45/2020 vp Matias Marttinen kok ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu alkaa, ja edustaja Marttinen aloittaa, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.32 **Matias Marttinen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olemme odottaneet hallitukselta päätöksiä paikallisesta sopimisesta kohta kaksi vuotta. Tähän mennessä hallitus on päätösten sijasta vain siirtänyt asian käsittelyä eteenpäin. Samalla kuitenkin tarve uudistaa jäykkiä työmarkkinoitamme on koko ajan vain kasvanut. Paikallinen sopiminen on tällä hetkellä käytännössä liittoon kuuluvien etu. Siis työnantaja, joka ei ole järjestäytynyt eikä siten kuulu työnantajaliittoon, ei saa lain mukaan soveltaa paikallista sopimista. Sopimisen kiellot asettavat valtaosan, siis yli 70 000 työnantajayritystä, huonompaan asemaan järjestäytyneiden työnantajien kanssa. Tämä ei voi olla enää mahdollista 2020-luvun Suomessa.

Kokoomus haluaa tuoda yritykset yhdenvertaiseen asemaan. Olemme jättäneet kokoomuksen eduskuntaryhmän yhteisen lakialoitteen, jossa paikallisen sopimisen mahdollisuuksia lisätään merkittävästi. Lakialoitteella poistetaan laista yli 50 paikallisen sopimisen kieltoa. Kysymys on paitsi yritysten yhdenvertaisuudesta myös työllisyydestä. Joustojen tarve on sitä suurempi, mitä pienemmästä yrityksestä on kyse. Pienet ja keskisuuret yritykset on tuotava samojen sopimusvapauksien piiriin kuin suuremmat yritykset.

Paikalliselle sopimiselle on suuri tarve. Yrittäjägallupin mukaan jopa kuusi kymmenestä pk-yrityksestä työllistäisi enemmän, jos mahdollisuudet paikalliseen sopimiseen olisivat laajemmat. Suomen Yrittäjien arvion mukaan paikallisen sopimisen työllisyysvaikutus on jopa 15 000 työpaikkaa. Hallitus on kyllä asettanut korkean työllisyystavoitteen, mutta tehdyt toimet ovat jääneet vaatimattomiksi. Hyvä hallitus, miksi teille ei kelpaa paikallinen sopiminen?

Kiitän lämpimästi kaikkia kansanedustajia, jotka ovat allekirjoittaneet tämän lakialoitteen. On hienoa, että moni tässä salissa haluaa edistää aidosti yrittäjyyttä ja yritysten yhdenvertaisuutta Suomessa. Hämmästelen kuitenkin vasemmistohallituksen kahden apu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2021 vp

puolueen, RKP:n ja keskustan, toimintaa. RKP ainakin yrittää profiloitua porvarillisena puolueena, mutta yksikään RKP:n kansanedustaja ei ole tukenut tätä aloitetta. Keskusta puhuu kauniisti paikallisesta sopimisesta, mutta toimet eivät näy hallituksen politiikassa. Vain yksi keskustan kansanedustaja on allekirjoittanut tämän lakialoitteen. Haluan lausua lämpimät kiitokset edustaja Köntälle tästä hyvästä yhteistyöstä.

Arvoisa puhemies! Maailman talousfoorumin arvion mukaan Suomen työmarkkinat ovat yhdet maailman jäykimmistä. Jäykät työmarkkinat syrjäyttävät ihmisiä pois työstä. Lisäksi yrittäjillä on mahdollisuus tarjota työtä harvemmille. Onko todella oikein, että paikallinen sopiminen on käytännössä vain vähemmistön etu? Minun mielestäni ei ole. Tilanteesta kärsivät erityisesti pienemmät yritykset. Tämä on pois työllisyyden kasvusta, jota Suomi kaipaa nyt kipeästi. Paikallinen sopiminen pitää mahdollistaa kaikille yrityksille yhdenvertaisesti.

Valtion nuorisoneuvoston teettämä tutkimus kertoo myös nuorten halusta joustoihin. Tuoreen raportin mukaan yli puolet nuorista haluaa lisätä työehtojen ja palkkojen paikallista sopimista. Tämä on vahva viesti Suomen päättäjille.

Tarttukaa hallituksessa tähän lakialoitteeseemme ja mahdollistakaa paikallinen sopiminen Suomessa. Tuokaa yritykset yhdenvertaiseen asemaan ja luokaa heille paremmat edellytykset työllistää yhä useampia suomalaisia. Tehdään nämä uudistukset yhdessä hallitus—oppositio-rajat ylittäen. Me olemme valmiita tarjoamaan yhteistyön kättä, ja me tuemme tässä työssä teitä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Autto.

18.36 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Marttinen esitteli edellä todella hyvin tämän kokoomuksen eduskuntaryhmän aloitteen paikallisen sopimisen edistämistä, ja edustaja Marttinen kyllä erittäin hyvin myös päätti puheensa siihen, että haluamme, että tämä on nimenomaan kaikkia puolueita yhdistävä, yli hallitus—oppositio-ajan yhteistyössä toteutettava asia, koska on päivänseivää, että työllä on tulevaisuudessakin hyvinvointi ja tämän maan menestys rakennettava. Kun tiedämme, että paikallisen sopimisen edistämällä työtä, työpaikkoja ja sitä myötä toimeentulon mahdollisuuksia tähän maahan saadaan, miksi emme sitä yhdessä täällä edistäisi?

Kuten edustaja Marttinenkin omassa hyvässä puheenvuorossaan totesi, kuusi kymmenestä Suomen Yrittäjien jäsenilleen suuntaamassa kyselyssä ilmoittaa, että he voisivat palkata enemmän työvoimaa, jos tällainen paikallinen sopiminen ja ylipäätään työmarkkinoitten joustot olisivat paremmin mahdollisia, ja olen aivan varma siitä, että tällöin meille syntyi, no, ainakin tuo 15 000 uutta työpaikkaa. Asenne ratkaisee, ja nyt tarvitaan päätöksentekijöiltä sellaista asennetta, että me halutaan luoda yrittäjyydelle edellytyksiä. Suomi on pitkä ja hieno maa. Tämä maa on täynnä mahdollisuuksia, kun vain niihin nyt yhdessä tartumme.

Tässä mielessä haluan kiittää vielä, arvoisa rouva puhemies, edustaja Marttista siitä, että hän on ollut hyvin aktiivinen tämän asian edistämisessä ja aloitteeseen nimien keräämisessä. On todella hienoa, että se on saanut kannatusta yli puoluerajojen, ja tässä on nyt hallituksen työkalupakkiin tällainen eduskunnassa jo aika laajaa kannatusta nauttiva keino siihen, miten työllisyyttä voidaan kohentaa, joten toivottavasti hallitus tähän mahdollisuuksiin nyt aktiivisesti tarttuu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 3/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Marttinen.

18.38 Matias Marttinen kok: Arvoisa rouva puhemies! Vielä aivan lyhyesti, jatkaakseni tästä aiheesta:

Olemme tosiaan odottaneet hyvin pitkään hallituksen linjauksia tämän asian osalta. Tämähän lähti liikkeelle oikeastaan siitä, että vaikka sinänsä hallitusohjelmaan tämä asia on kyllä kirjattu — toki olen eri mieltä myös siitä kirjauksen sisällöstä, mutta kuitenkin asia on tunnistettu tämän hallituksen hallitusohjelmassa — niin nyt kuitenkin on näyttänyt siltä, että tätä asiaa on siirretty neuvoteltavaksi työmarkkinajärjestöille, joista tulosta ei ole tullut, ja viime budjettiriihessä tämä asia sitten koki kovan kolauksen, ja tällä hetkellä se on jälleen työryhmävalmistelussa. On tietysti aika ihmeellistä, että nyt kaksi vuotta on kulu-
nut. Keväällä hallitus menee jo tänne puolivälitarkasteluun, puoliväliriiheen, ja edelleenkin odotetaan, että nämä tarkemmat linjaukset siitä, miten asiaa viedään eteenpäin, tul-
taisiin tekemään.

Rouva puhemies! Tämä lakialoite on sisällöltään hyvin selkeä. Siinä esitetään, että tie-
tyt momentit lainsäädännöstä puretaan, jolloin tämä lainsäädäntö tuodaan yhdenvertaisek-
si kaikkien työnantajayritysten kesken, ja tältä osin paikallinen sopiminen toteutetaan ai-
dosti ja yhdenvertaisesti eikä taas tämän työehtosopimuslunon kautta, mikä on hallitusoh-
jelmassa taas vastaavasti mainittu.

Ehkä lyhyesti totean sen loppuun, että tässä lakialoitteessa on allekirjoituksia paitsi koko
kokoomuksen eduskuntaryhmän toimesta, siinä ovat muistaakseni mukana myös elleivät
aivan kaikki, niin lähes kaikki kristillisdemokraatit, paljon myös perussuomalaisten kan-
sanedustajia ja yksittäisiä hallituspuolueiden kansanedustajia. Minusta tämä osoittaa myös
sen, että tässä salissa on hyvin vahva yksimielisyys ja yhtenäinen näkemys siitä, miten
meidän työmarkkinoitamme voitaisiin kestäväällä ja järkevällä tavalla uudistaa siten, että se
ensinnäkin lisäisi yhdenvertaisuutta ja samalla se myös kannustaisi yrityksiä palkkaamaan
lisää väkeä ja myös antaisi yrittäjille paremmat edellytykset huolehtia siitä, että he voivat
myös jatkossa työllistää.

Tämä on kuitenkin kohtalaisen helppo toimi viedä hallituksessa läpi, ja uskomme ja toi-
vomme, että hallitus tarttuu tähän meidän ehdotukseemme ja että kuulemme sitten kevääl-
lä myöhemmin tuloksia tältä osin. Kyllä, rouva puhemies, on kuitenkin niin, että tämä hal-
litus on asettanut itselleen varsin kovat työllisyystavoitteet ja nyt he ovat päässeet karkeas-
ti ehkä neljäsosaan siitä, mitä he pyrkivät saamaan aikaiseksi. Tässä on jälleen yksi vahva
työllisyystoimi, joka hallitukselle näin tarjoillaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.